

Podučavanje može biti lako

Preporuke za nastavnike u cjeloživotnom učenju
o tome kako učiniti njihove programe pristupačnima

Program za
cjeloživotno
učenje

UDRUGA ZA
SAMOZASTUPANJE

Inclusion Europe

Napisano u okviru projekta Stvaranje puteva
do cjeloživotnog učenja za odrasle osobe s intelektualnim teškoćama

Partneri projekta

„Stvaranje puteva do cjeloživotnog učenja
za odrasle osobe s intelektualnim teškoćama“
napisali su još 3 brošure:

Da biste ih preuzeli: www.life-long-learning.eu

Broj ove brošure je ISBN

Objavio Inclusion Europe uz podršku Programa za cjeloživotno učenje Europske unije.

Dizajn naslovnice: OrangeMetallic

Projekt je financiran uz podršku Europske komisije.

Ova publikacija iznosi samo stavove autora te Europska komisija nije odgovorna za upotrebu informacija u ovoj brošuri.

Projekt je financiran uz podršku Europske komisije.

Ova publikacija iznosi samo stavove autora te Europska komisija nije odgovorna za upotrebu informacija u ovoj brošuri.

Ovaj projekt utemeljen je na rezultatima projekta „Putevi do cjeloživotnog učenja za osobe s intelektualnim teškoćama“ (2007.-2009.).

Organizacije koje su bile uključene u projekt su: Inclusion Europe (Belgija) – Atempo (Austrija) – Me Itse ry (Finska) – Nous Aussi (Francuska) – UNAPEI (Francuska) - Büro für Leichte Sprache of Lebenshilfe Bremen (Njemačka) – Inclusion Ireland (Irska) – VILTIS (Litva) – FENACERCI (Portugal) – ENABLE Scotland ACE (Škotska)

Sadržaj	Broj stranice
Uvod	5
Vaš govor	6
Koristite jasan i jednostavan govor.....	6
Vaš materijal za podršku	7
Koristite jasne i lako razumljive dokumente.....	7
Koristite vizualna pomagala.....	7
Vi i vaši polaznici	7
Uključite vaše polaznike u vašu prezentaciju.....	7
Komunikacija s osobama s intelektualnim teškoćama.....	8

Uvod

Važno je da nastavnik pripremi dokumente i prezentacije koji su pristupačni polaznicima.

To je još važnije kada su polaznici odrasle osobe, jer te odrasle osobe mogu imati jako različite sposobnosti. Na primjer, neki možda govore različite jezike. Ili su neki prije možda puno učili, a drugi nisu.

Ponekad, neke od tih odraslih osoba mogu imati intelektualne teškoće.

Tada je nastavnicima još teže jer možda ne znaju kako predstaviti informacije osobama s intelektualnim teškoćama.

Inclusion Europe radi s osobama s intelektualnim teškoćama mnogo godina.

Inclusion Europe je objavio i nekoliko knjiga i informativnih materijala.

Na primjer, Europske standarde za izradu lako razumljivih materijala.

Ovaj dokument je napisan da pomogne nastavnicima da njihovi programi budu pristupačniji.

To je važno za osobe s intelektualnim teškoćama, ali važno je i za sve ostale polaznike.

Budući da neki nastavnici i voditelji osposobljavanja također mogu imati intelektualne teškoće,

odlučili smo napisati ovaj dokument u lako razumljivom obliku.

Na taj način, pristupačan je i njima.

U ovom dokumentu, dat ćemo vam neke ideje i primjere.

Nadamo se da će te ideje pomoći nastavnicima da pripreme pristupačne programe.

Ali nastavnici moraju i sami razmišljati o dobrim idejama i prilagoditi ovaj dokument za posebne situacije.

Najvažnije je da zadovoljite posebne potrebe polaznika.

Prije pripremanja svojih programa, nastavnici bi trebali naći informacije o tome tko su njihovi polaznici i koje su njihove sposobnosti.

Vaš govor

Koristite jasan i jednostavan jezik

Da bi vaš govor bio lakorazumljiv, trebali biste pročitati kriterije napisane u dokumentu „Informacije za sve – europski standardi za izradu lako razumljivih informacija“.

2 dijela tog dokumenta pomoći će da vaš govor bude lako razumljiv:

- Dio 1: Opći standardi za lako razumljive informacije; i
- Dio 4: Standardi za zvučne informacije.

Važno je da budete jasni i govorite polako.

Trebali biste provjeriti razumiju li ljudi što govorite, dok vodite nastavu.

Trebali biste naći način da saznate jesu li vas vaši polaznici razumjeli.

Jedan od načina da to učinite je postavljanje pitanja poput „Možete li mi ponovno objasniti vlastitim riječima što sam upravo rekao?“

Nemojte pitati poput „jeste li razumjeli?“.

Ljudi mogu odgovoriti sa „da“ iako nisu razumjeli!

Neki ljudi mogu imati teškoće u govoru.

Stoga trebate gledati njihov govor tijela.

Jedno od pomagala koje Inclusion Europe koristi su kartice pristupačnosti.

Svaki polaznik dobije zelenu, žutu i crvenu karticu.

- Trebaju dignuti zelenu karticu kada se slažu s onim što ste rekli.
Trebaju je dignuti da pokažu da razumiju i prate.
- Trebaju dignuti žutu karticu da vam kažu da govorite prebrzo.
- Trebaju dignuti crvenu karticu da vam kažu da ne razumiju što govorite ili da postavite pitanje.
Tada trebate to ponovno objasniti jednostavnijim riječima.

Kartice pristupačnosti mogu biti dobar način

da budete sigurni da svi razumiju što govorite.

Ipak, one daju puno modi polaznicima.

Zato bi ih polaznici trebali pažljivo koristiti.

Vaš materijal za podršku

Koristite jasne i lako razumljive dokumente

Da biste izradili lakorazumljive dokumente, trebate pročitati kriterije napisane u dokumentu „Informacije za sve – europski standardi za izradu lako razumljivih informacija“.

2 dijela tog dokumenta pomoći će da vaš govor bude lako razumljiv:

- Dio 1: Opći standardi za lako razumljive informacije; i
- Dio 2: Standardi za pisane informacije.

Koristite vizualna pomagala

- Vizualna pomagala su stvari koje ljudi mogu vidjeti dok slušaju nastavnika.
Na primjer, nastavnici mogu pokazati PowerPoint prezentaciju, video, neke prezentacije na projektoru ili koristiti prezentacijske blokove.
- Kada koristite vizualna pomagala, pazite da budu lako razumljiva.
- Jako je važno da koristite slike za vrijeme svoje prezentacije.
Kada koristite neku sliku, pazite da ona pomogne ljudima da razumiju što govorite.
Pazite da ne zbuni ljude.

Vi i vaši polaznici

Uključite svoje polaznike u svoju prezentaciju

- Govorite izravno i osobno polaznicima.
- Stvorite mogućnost da vaši polaznici aktivno sudjeluju.
To znači da bi oni također trebali govoriti i raditi stvari s vama.
Nemojte samo vi njima govoriti što trebaju naučiti.
Možete smisliti stvari poput
 - aktivnosti na otvorenom
 - igranja uloga
 - rasprava i debata.

-
- Koristite primjere koje ljudi znaju iz svakodnevnog života da bi vaša prezentacija bila razumljivija.
- Nakon vaše prezentacije, ostavite vremena za pitanja.
- Ako je moguće, testirajte vašu prezentaciju s osobama s intelektualnim teškoćama prije tečaja.

Komunikacija s osobama s intelektualnim teškoćama

- Sjetite se da govorite odraslima, a ne djeci.
- Ako osobe s intelektualnim teškoćama imaju nešto što žele reći, dajte im vremena da kažu što žele.
- Odgovorite na sva pitanja lako razumljivim jezikom.
- Kada odgovarate na pitanja, pazite da ljudi razumiju vaše odgovore.
- Shvatite osobe s intelektualnim teškoćama ozbiljno u onome što imaju reći i kako to kažu.
- Dopustite osobama s intelektualnim teškoćama da same dovrše svoje rečenice, čak i ako to dugo traje ili ako ih je teško razumjeti. Nemojte dovršavati riječi umjesto njih.
- Budite sigurni da ste razumjeli što ljudi govore. Ponovite im vašim vlastitim riječima što ste razumjeli i pitajte ih jesu li to mislili.
- Možda će nekim učenicima biti lakše govoriti u manjim grupama. Razmislite o radu u grupama.
- Također će biti bolje za osobe s intelektualnim teškoćama ako imaju više pauza tijekom dana.
- Osobama s intelektualnim teškoćama može biti teže koncentrirati se duže vrijeme.

Vodeća organizacija projekta bio je Inclusion Europe.
9 drugih partnera bilo je također uključeno:

Udruga za samozastupanje

Bleiweisova 15, 10000 Zagreb, Hrvatska

Tel.: 00385 1 555 66 80

e-mail: kontakt@samozastupanje.hr

Internetska stranica: www.samozastupanje.hr

SPMP ČR - Inclusion Czech Republic

Karlínské nám. 12/59, 186 03 Prag 8, Češka Republika

Tel.: 00420 221 890 436

e-mail: spmp@seznam.cz – Internetska stranica: www.spmPCR.cz

EVPIIT

Maleva 16, 11711 Tallinn, Estonija

Tel.: 00372 660 50 67 - Mob: 00372 56671222

e-mail: evpit@vaimukad.ee – Internetska stranica: www.vaimukad.ee

Anffas Onlus

Via Casilina 3/T, 00182 Rim, Italija

Tel.: 0039 06 361152, 0039 06 3212391

e-mail: nazionale@anffas.net – Internetska stranica: www.anffas.net

ÉFOÉSZ

17 Lónyay utca, H-1093 Budimpešta, Mađarska

Tel.: 0036 1 411 1356

e-mail: efoesz@efoesz.hu – Internetska stranica: www.efoesz.hu

Rūpju Bērns

Ventspils iela 29, Rīga, Latvija

Tel.: 00371 67617609

e-mail: irina.rulle.saule@apollo.lv

Internetska stranica: <http://saule.org.lv>

ZPMPvSR

Heydukova 25, 811 08 Bratislava, Republika Slovačka

Tel.: 00421 2 63814968

e-mail: zpmpvSR@zpmpvSR.sk – Internetska stranica: www.zpmpvSR.sk

Zveza Sožitje

Samova ulica 9, 1000 Ljubljana, Slovenija

Tel.: 00386 1 43 69 750

e-mail: info@zveza-sozitie.si

Internetska stranica: www.zveza-sozitie.si

FEAPS Confederación

Avda. General Perón 32, 28020 Madrid, Španjolska

Tel.: 0034 91 556 74 13

e-mail: ffeaps@feaps.org – Internetska stranica: www.feaps.org

Inclusion Europe

Europska udruga
osoba s intelektualnim teškoćama i njihovih obitelji

Inclusion Europe je neprofitna organizacija.
Mi se borimo za prava i interese osoba s
intelektualnim teškoćama i njihovih obitelji.
Naše članice su nacionalne organizacije iz 36 država.

Osobe s intelektualnim teškoćama su građani svoje države.
One imaju jednako pravo biti uključene u društvo,
bez obzira na razinu svojeg invaliditeta.
Oni žele prava, a ne povlastice.
Osobe s intelektualnim teškoćama imaju mnoge talente i sposobnosti.
One također imaju posebne potrebe.
One trebaju različite usluge da bi imale podršku koja odgovara njihovim
potrebama.

Inclusion Europe radi na tri glavna područja politika:

- ljudska prava za osobe s intelektualnim teškoćama
- uključivanje u društvo
- sloboda od diskriminacije

Inclusion Europe upravlja aktivnostima u mnogim europskim državama,
uključujući projekte, konferencije, radne skupine i sastanke za razmjenu.
Reagira na prijedloge za europske politike
i daje informacije o potrebama osoba s intelektualnim teškoćama.
Inclusion Europe savjetuje Europsku komisiju
i članove Europskog parlamenta o pitanjima koja se tiču invaliditeta.

Uz podršku Programa
za cjeloživotno učenje
Europske unije.

Inclusion Europe

Galeries de la Toison d'Or - 29 Chaussée d'Ixelles - B-1050 Brisel - Belgija
Tel. : +32-2-502 28 15 - Fax : +32-2-502 80 10
secretariat@inclusion-europe.org - www.inclusion-europe.org